

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-1073

16.12.2022

Tryg Forsikring NUF

Ansvar

Advokatansvar – mangelfull utførelse av oppdraget?

Klager engasjerte sikrede i forbindelse med en tvist med tidligere arbeidsgiver hvor klager krevde erstatning for urettmessig avskjed. Tingretten kom til at avskjeden var ugyldig, men fant grunnlag for å opprettholde opphøret av arbeidsforholdet som en oppsigelse. Klagers tidligere arbeidsgiver ble frifunnet for kravet om erstatning, men ble dømt til å betale mellomværende lønnskrav og sykepenger. Hver av partene måtte dekke egne sakskostnader. Høsten 2020 meldte klager krav under sikredes ansvarsforsikring. Klager anførte at sikrede hadde misforstått de arbeidsrettslige forholdene, at faktum i saken ikke ble tilstrekkelig presentert, og at sikrede hadde akseptert motpartens personlige beskyldninger mot klager. Selskapet avslo kravet under henvisning til at det ikke var dokumentert at sikrede hadde opptrådt på en slik måte at det var grunnlag for erstatning eller oppreisning. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: tapt inntekt, sakskostnader og oppreisning

Saksfremstilling

Saken gjelder avslag på krav om erstatning fremsatt under sikredes advokatansvarsforsikring.

Under Formuesansvarsforsikringen og overskriften "Formueskade" er det i pkt. 3.1 inntatt følgende vilkår:

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar for formuesskade som sikrede pådrar seg i egenskap av advokat, advokatfullmektig eller rettshjelper pådrar seg overfor oppdragsgiver eller tredjemann når erstatningskravet er fremsatt mot sikrede i forsikringstiden. [...]

Sikrede representerte klager i forbindelse med en arbeidsrettssak etter at klager ble avskjediget av sin tidligere arbeidsgiver. Arbeidsgiver mente at klager hadde foretatt uttak fra selskapets konto uten tillatelse. Klager krevde erstatning fra arbeidsgiver for urettmessig avskjed.

Saken ble behandlet i tingretten, som avsa dom i saken 7.8.18. Retten kom frem til at avskjeden var ugyldig, men opprettholdt opphøret av arbeidsforholdet som en oppsigelse. Klagers tidligere arbeidsgiver ble frifunnet for kravet om erstatning, men ble dømt til å betale mellomværende lønnskrav og sykepenger. Hver av partene måtte dekke egne sakskostnader.

Motparten anket tingrettens avgjørelse om at partene måtte dekke egne sakskostnader inn for lagmannsretten. Sikrede bistod ikke klager i forbindelse med lagmannsrettens behandling av saken. Anken ble forkastet av lagmannsretten, og klager ble tilkjent sakskostnadene for lagmannsretten.

Klager ba selskapet om å erkjenne ansvar under sikredes ansvarsforsikring 16.12.20. Kravet ble begrunnet i at sikrede forsømte sine plikter da saken gikk for tingretten, og at han ikke ivaretok klagers interesser. Selskapet avslo kravet kort tid etter, under henvisning til at kravet ikke var dokumentert.

I e-post til sikrede 28.11.21 fremsatte klager igjen krav om erstatning. Klager forklarte seg om tre ansvarsbetingende forhold som grunnlag for erstatningsutbetaling under forsikringen. Sikrede misforstod de arbeidsrettslige forholdene, faktum i saken ikke ble tilstrekkelig presentert og sikrede aksepterte motpartens personlige beskyldninger mot klager.

Selskapet avsto kravet 7.12.21. Selskapet begrunnet avslaget med at klager ikke hadde dokumentert at sikrede hadde opptrådt på en slik måte at det var grunnlag for erstatning eller oppreisning.

Klager kontaktet selskapet samme dag og fastholdt kravet. Klager fremla en forklaring fra sin søster til støtte for sin påstand om at sikrede hadde opptrådt erstatningsbetingende ansvarlig.

Kravet ble på nytt avslått 7.3.22. Klager påklaget selskapet avslag inn for kundeombudet, som fastholdt selskapets vurdering 21.4.22. Saken ble etter dette klaget inn for Finansklagenemnda.

Klager krever erstatning under advokatansvarsforsikring til sikrede og anfører at sikrede har opptrådt grovt uaktsomt. Sikrede sviktet i sin advokatbistand, slik at klager ikke fikk medhold i rettmessig erstatningskrav, med etterfølgende påkjenninger ved ankesak om saksomkostninger, sykepengekrav for Trygderetten og denne klagesak om advokatansvar.

Sikrede feilet i å få frem detaljene rundt inngåelsen av samarbeidet og arbeidskontrakten, noe som medførte at retten ikke hadde nødvendig grunnlag for å vurdere klagers rettigheter. Sikrede var ikke bevisst de vesentlige forskjeller til en vanlig ansettelse og henviste kategorisk til en ansettelseskontrakt, jf. pkt. 4.3 i sluttinnlegget.

Klager viser også til at sikredes sviktende tilstedeværelse og passivitet under hovedforhandlingen. Han unnlot å protestere mot grove beskyldninger fremsatt av motparten. Sikredes passivitet og feil forsterket traumatiseringen gjennom hele rettssaken. Saken ble fremstilt feilaktig, og dermed fikk ikke klager de erstatningskrav som var krevd. Sakskostnader ble som følge av dette delt. Sikrede trakk også sykepengekravet under hovedforhandlingen. Klager har senere fått etterbetalt kr 90 000 fra Nav.

Den mest klare prosessuelle feil er at sikrede ved grov uaktsomhet unnlot å ta med påstand om at avskjeden var ugyldig, til tross for at klager uttrykkelig ba sikrede korrigere dette da klager fikk innledningsforedraget. Dette medførte at saksomkostninger ikke ble avgjort riktig etter tvisteloven, og dette spørsmålet ble senere anket til lagmannsretten av motparten. Byrden med ankesaken er en direkte følge av at påstanden om ugyldighet manglet fordi det ble skapt en uklarhet som motparten utnyttet, og klager krever oppreisning for dette.

Saksbehandlingen hos selskapet har vært tilfeldig ved manglende styring. Klager har måttet purre flere ganger med oppdateringer og presiseringer. Selskapet har ikke foretatt en nøytral vurdering av saken. Det fremstår tilfeldig hvilke forhold selskapet har undersøkt.

Selskapet avviser krav om erstatning og anfører at det ikke er sannsynliggjort et ansvarsgrunnlag hos sikrede som følge av sikredes utførelse av prosessoppdraget. Klager har heller ikke sannsynliggjort at utførelse av oppdraget slik klager skisserer, ville ha medført et annet resultat i tingretten, og det foreligger dermed heller ikke årsakssammenheng. Selskapet kan ikke se at det er grunnlag for oppreisningserstatning som følge av ankesaken eller denne klagesaken. Sikrede har opplyst til selskapet at han prosederte saken i samsvar med det som var avtalt med klager på forhånd.

Da sikrede bekreftet bistand i arbeidsrettssaken i november 2017, var det kun erstatningsmuligheten som var åpen, jf. søksmålsfristene i aml. § 17-4 første og annet ledd. Den aktuelle påstanden for søksmålet var dermed krav om erstatning, og ikke gyldigheten av

avskjeden, jf. aml. § 17-4. Ifølge sikrede var søksmålets innretning, herunder påstandsgrunnlaget, diskutert og avklart med klager forut for saksanlegg. Med grunnlag i ovennevnte er selskapet av den oppfatning at det ikke foreligger ansvarsgrunnlag som følge av at det ikke var nedsatt påstand om avskjedens gyldighet. Selskapet kan under enhver omstendighet ikke se at klager er påført et tap som følge av at det ikke ble nedlagt påstand om at avskjeden var ugyldig. Klager har ikke sannsynliggjort at vurderingen ville blitt en annen ved et annet påstandsgrunnlag.

Når det gjelder spørsmålet om sykepenger er det noe uklart hva klager mener det økonomiske tapet er. Kravet mot arbeidsgiver var begrenset til arbeidsgiverperioden. Sikrede prosederte på at det ut fra arbeidskontrakten skulle foretas en beregning ut fra de tre siste månedene, se dommen s. 6, og at dette skulle være april–juni, mens retten kom til at de riktige månedene var perioden før klager ble sykmeldt, dvs. mars–mai. Anførlene som ble fremsatt var i samsvar med det klager ble enig med sikrede om, og det er kun en marginal endring i forhold til dommens resultat. Det er ikke grunnlag for å hevde at sikrede har opptrådt erstatningsbetingende vedrørende dette spørsmålet, og selskapet kan heller ikke se at det er oppstått et økonomisk tap.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser en lang rekke faktiske spørsmål knyttet til sikredes håndtering av rettssaken. Dette er bevissspørsmål som bør belyses med muntlige forklaringen under en hovedforhandling. Saken reiser også spørsmål om hvordan tingretten hadde vurdert klagers krav og spørsmålet om sakskostnader dersom saken ble lagt opp slik klager ønsket. En slik vurdering kan nemnda vanskelig foreta med skriftlig saksbehandling. Nemnda peker på at omfattende profesjonsansvarsaker generelt ikke egner seg for skriftlig behandling, jf. fra tidligere FinKN 2022-517, 2021-1275, 2019-343, 2019-285 og 2018-575.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).